

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Lvdovici Molinæ, E Societate Iesv Theologiæ Doctoris, &
Professoris, Commentaria, In primam D. Thomæ partem**

Molina, Luis de

Lugduni, 1622

Vtrum de hoc Deo indiuiduo tribus personis communi verè dicatur
generare & generari, spirare & spirari. disput. 2.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73915)

vocabulum, Pater. Quare sicut hæc est falsa, *hic homo est hic homo*, à parte subiecti demonstrando Platonem, & à parte prædicati demonstrando Platonem, æquiuocèque ut vocat à casu, sumitur, *hic homo*, à parte subiecti, & à parte prædicati: ita illa alia esset falsa, æquiuocèque à casu sumeretur, *hic Deus*, à parte subiecti & à parte prædicati. Atque in longè diuersis significationibus ab ea, quam vocabulum, *hic Deus*, re ipsa habet.

Varia propositiones expenduntur.

De hac verò alia propositione, *Deus genitus est Deus generans*, dicendum est, esse simpliciter falsam, quia in significando æquipollet huic, *Filius est Pater*: nomen enim genitus additum vocabulo, *Deus*, restringit ad personam Filij: & nomen, generans, restringit similiter ad personam Patris. In hoc tamen sensu esset vera ea propositio, *Deus, cui conuenit, ut sit genitus, est Deus, cui conuenit, ut sit generans*: quia vni numero *Deo* ratione diuersorum suppositorum conuenit, ut sit genitus, & ut sit generans, & ille est idem sibi ipsi. Propositio tamen in rigore, & iuxta communem usum loquentium, non efficit hunc sensum, sed primum.

Quod dictum est de propositione primo loco proposita, dicendum est de his alijs: *Hoc principium Spiritus sancti, est hoc principium Spiritus sancti*: *hic spirator est hic spirator*: primo nomine in utraque à parte subiecti demonstrante Filium, & secundo à parte prædicati demonstrante Patrem. Item de hac, *hic homo est hic homo* (ex hypothesi quòd tres personæ diuinæ assumpsissent eandem numero humanitatem) si à parte subiecti demonstratur Filius, & à parte prædicati Pater. Negandum enim est, à parte subiecti ostendi posse solum Filium, & à parte prædicati solum Patrem, idque propter rationem redditam, nempe quia pronomina illa demonstratina non demonstrant personas contentas sub illis indiuiduis multis personis communibus, sed indiuidua ipsa communia, & indistincte personas omnes, quatenus in illis indiuiduis sunt vnum quid. Quia ergo argumenta, quæ Bartholomæus Torres, ut probet prædictas propositiones esse falsas refert, supponunt à parte subiecti ostendi solum Filium, & à parte prædicati solum Patrem, imò tota, quam texi disputatio id supponit, superuacaneum duxi ea referre ac solueri.

DISPUTATIO II.

Utrum de hoc Deo individuo tribus personis communi verò dicatur generare, generari, spirare & spirari.

Quod ad hoc secundum dubium attinet, Caietanus artic. sequenti in responsione ad quintum affirmare videtur, Bartholomæus verò Torres eum reprehendit hoc loco.

Conclusio.

Sit tamen hæc conclusio. De individuo illo tribus personis communi verè affirmantur illa omnia prædicata, non ratione sui, sed ratione personarum, pro quibus supponit, & à quibus emanat, aut ad quas terminantur actus illi notionales. Neque aliud videtur voluisse Caietanus. Prior pars probatur, quia quemadmodum quæ primò conueniunt aut insunt primis substantiis: verè affirmantur, ac insunt secundis ratione primarum, ut in prædicamento substantiæ autor est Aristoteles, verbi gratia, quia Socrates ambulat, verè dixeris, *homo ambulat*: ita actus notionales, qui primò conueniunt personis, ratione illarum verè affirmantur de hoc Deo. Posterior verò pars probatur, quia actus notionales

non proficiscuntur ab hoc Deo, quatenus hic Deus est, sed generari emanat à Patre, quatenus Pater est; & spirare à Patre & Filio: neque item terminantur tamquam ad rem productam ad hunc Deum, quatenus hic Deus est, sed generali terminatur ad Filium, & spirari ad Spiritum sanctum, ratione quarum personarum verè affirmantur de hoc Deo: si namque actus notionales emanarent ab hoc Deo, quatenus hic Deus est, aut terminarentur ad hunc Deum, quatenus hic Deus est, omnes personæ generarent, & spirarent, aut generarentur, ac spirarentur: quippe cum id omne, quod conuenit huic Deo, quatenus hic Deus est, conueniat omnibus personis, in quarum singulis intrinsecè ac essentialiter includitur. Accedit, quòd hic Deus, quatenus hic Deus, non habet à quo producatur: nec enim ab aliquo, quod distinguatur ab æterno Patre ut pater: à Patre verò produci nequit, & quia est idem realiter cum eo, & quia nostro more intelligendi eum præcedit, cum in diuinis essentialia sint priora notionalibus. Adde, quòd si hic Deus, quatenus hic Deus produceretur, daretur tertia productio in diuinis distincta à generatione & spiratione, per quam produceretur, quod non est dicendum.

Aduersus hæc oppositionem, *Deus generat Deum*, quæ non solum habetur ex illo symboli, *Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero, genitum*. Et ex illo Matth. 16. *Tu es Christus Filius Dei vivi*. sed etiam probari potest hac ratione, Pater generat Filium: & Pater est Deus: ergo Deus generat Filium: & rursus, Filius genitus est Deus: ergo Deus generat Deum. Aduersus, inquam, eam propositionem obiicit D. Thomas 4. loco: quia si Deus generat Deum, aut se Deum, aut alium Deum: non se Deum: quia nihil generat seipsum: neque aliū Deum: quia vnus tantum est Deus: ergo Deus non generat Deum. Respondetque, neque sequi generare se Deum: eò quòd pronomen reciprocum, *se*, refertat oppositum quod generat: suppositum autem generat non generat se: neque item sequi generare alium Deum: eò quòd nomen adiectiuum, *alium*, cadat supra Deum, cum eoque constructur, eaque de causa denoter aliterent in natura diuina: Deus autem generans, & Deus genitus, non habet distinctas naturas diuinas. Ad hoc ergo ut hæc propositio, *Deus generat Deum*, vera sit, satis est, quòd Deus generans generet alium, puta Filium, qui est Deus: quare neganda est sequela seu maior in argumeto assumpta.

Quinto loco argumentatur D. Thomas, quia si Deus genuit Deum, aut genuit Deum, qui est Deus Pater, aut Deum, qui non est Deus Pater: si Deum, qui est Deus Pater: ergo Deus Pater est genitus: si Deum, qui non est Deus Pater: ergo datur Deus, qui non est Deus Pater, quod est falsum: cum sit vnus tantum Deus, qui est Deus Pater: ergo hæc est falsa, *Deus genuit Deum*. Ad hoc argumentum respondet Richardus in 1. dist. 4. q. 1. genuisse Deum, qui non est Deus Pater. Reddit verò rationem, quia, inquit, *relatiuum, qui non refert solum Deum quoad naturam, sed quoad suppositum pro quo supponitur, & ratione cuius propositio erat vera*. Unde sensus est, genuit Deum, qui Deus genitus, puta Filius, non est Deus Pater, quod est verum. Quando autem obiicitur: ergo datur Deus, qui non sit Deus Pater, neganda est consequentia: quia pronomen, *qui*, antea non referebat Deum absolute, sed Deum genitum: quare solum sequitur, ergo datur Deus genitus, qui non est Deus Pater, quod est verissimum, quæ solutio iure est probanda.

ARTICV